

Heeft de walvis nog toekomst?

Lies Vedder

In Buenos Aires, Argentinië, werd dit jaar de 36e jaarvergadering van de Internationale Walvisvaart Commissie (IWC) gehouden. Van 18 tot en met 22 juni hielden 37 van de 40 lidstaten tezamen met diverse organisaties, waaronder Greenpeace, zich bezig met het gevecht om de walvis.

Het doel van de walvisvarende landen was duidelijk. Zij streefden naar zo hoog mogelijke vangstlimieten. Al jarenlang staat hier het doel van de walvisbeschermende landen en organisaties tegenover: wereldwijde vangstverboden voor alle soorten walvissen. Deze twee zeer uiteenlopende belangen zorgen ieder jaar weer voor een enorm spanningsveld op de vergadering.

Moratorium

In 1982 nam de commissie het besluit vanaf het seizoen 1985/86 de oceanische en vanaf 1986 de kustwalvisvaart met commerciële doeleinden voor onbepaalde tijd, maar minstens voor vijf jaar, te staken. Dit besluit betekende een belangrijke ommekering in het IWC-gebeuren. De walvisvarende landen waren verrast en al snel tekenden Noorwegen, de Sowjet-Unie, Japan en Peru bezwaar aan tegen dit besluit. Hiermee gaven deze landen

formeel aan, zich niet aan het besluit te houden. Ze zijn daardoor niet gebonden aan de IWC-afspraken over dit moratorium. Sanctiemogelijkheden kent de IWC niet.

IJsland, Zuid-Korea en Brazilië, alle walvisvarende landen, legden zich neer bij het besluit. Spanje verraste als walvisvarend land

Door de jaren heen zijn de quota voor het te doden walvissen flink verlaagd.

iedereen door een 'ja' voor het moratorium te stemmen. Peru heeft zich inmiddels neergelegd bij het meerderheidsbesluit, zodat alleen de Sowjet-Unie, Japan en Noorwegen nog overblijven.

Traditionele jacht

De traditionele jacht valt buiten het morato-

Na 18 uur confrontatie met Hvalur 8, één van de vier IJslandse walvisjagers en Greenpeace werd deze walvis toch geschoten.
Foto: Greenpeace.

rium. In Groenland, Alaska en Rusland mag de inheemse bevolking het aantal walvissen vangen dat noodzakelijk is voor hun primai-

re levensbehoeften.

In sommige gevallen twijfelt Greenpeace aan het traditionele karakter van de jacht. In Siberië werden jaarlijks 50 tot 60 Grijze Walvissen gevangen. Sinds men naast het walvisstation een nertsenfarm heeft gebouwd, blijken er opeens 150 tot 160 walvissen nodig te zijn. Het voeren van nertsen valt zeer zeker niet onder het vervullen van primaire levensbehoeften!

Nu een moratorium realiteit lijkt te zijn zoeken de walvisvarende landen naar de mazen in het net. Hun commerciële jacht is echter niet eenvoudig onder het hoofdstuk 'traditionele jacht' te plaatsen. Noorwegen lijkt een oplossing gevonden te hebben: subsistence whaling.

'Subsistence whaling'

Noorwegen probeert nu zijn commerciële jacht op Dwergvinvisserij erkend te krijgen als een nieuw soort jacht, namelijk één die nodig is voor de Noorse bevolking. Deze nieuwe categorie walvisvaart zou noch commercieel noch traditioneel zijn. Te noemen: 'subsistence whaling'; een soort nationale walvisvaart dus. Kenmerken zijn onder andere een verbod op internationale handel en de verplichting tot zogenaamde 'small type' operaties. De eigenaars moeten voorts zelf bemanningsleden zijn en deze eigenaars moeten voor een belangrijk deel van hun inkomen afhankelijk zijn van deze jacht.

Deze nieuwe benadering kwam in november 1983 aan het licht toen de Noorse en Amerikaanse delegaties hun collega's hierover informeel benaderden. Er rezen nogal wat twijfels over het plan. Eén van de consequenties is namelijk dat toestemming voor dit soort jacht niet alleen aan Noorwegen voorbehouden kan blijven. Inderdaad toonden IJsland, Brazilië, Peru en Japan duidelijke belangstelling voor 'subsistence whaling'. Greenpeace vindt het een gevaarlijk voorstel. In wezen ondergraaft het het moratoriumbesluit. Angst voor deze ontwikkeling is zeker gerechtvaardigd.

In Buenos Aires kwam de lobby voor dit voorstel gelukkig niet verder van de grond. De walvisvarende landen hadden het dit jaar

Quota's

	1983	1984	jagende landen
Zuidelijk halfrond			
Dwergvinvis	6.655	4.224	Japan, Sowjet-Unie, Brazilië
Bryde's Walvis	165	164	Peru
Noordelijke Stille Oceaan			
Dwergvinvis	421	320	Japan, Korea
Potvis	400	0	Japan
Bryde's Walvis	536	357	Japan, Korea
Noordelijke Atlantische Oceaan			
Dwergvinvis	1.226	1.177	Noorwegen, IJsland
Gewone Vinvis	287	281	Spanje, IJsland
Noordse Vinvis	100	100	IJsland
Inheemse volkeren			
Bultrug	9	8	Groenland
Grijze Walvis	179	179	Siberië
Groenlandse Walvis	27	21	Alaska
Gewone Vinvis	6	8	Groenland

te druk met het veilig stellen van de vangst-quota voor het komend seizoen.

Koehandel

En daar moest hard voor gewerkt worden. Een door het Wetenschappelijk Comité vast te stellen quotum voor de Dwergvinvissen op het zuidelijk halfrond, bracht nogal wat onenigheid teweeg. Duidelijk bleek dat niemand met enige nauwkeurigheid kon zeggen hoeveel Dwergvinvissen onze oceanen nog tellen. Aanbevelingen voor het te vangen aantal Dwergvinvissen varieerden van 3.887 tot 7.394 (waarbij Japanse wetenschappers tot het laatstgenoemde aantal kwamen). Na veel koehandel besloot de commissie in de plenaire vergadering het doden van 4.224 Dwergvinvissen toe te staan.

De Sowjet-Unie en Japan waren absoluut niet gelukkig met dit quotum. Vergeleken met de 6.655 Dwergvinvissen die vorig jaar gevangen konden worden is het aantal nu zo klein dat de walvisvangst economisch niet meer rendabel is. Tenzij de Sowjet-Unie en Japan tezamen één vloot sturen. Maar of dat zal gebeuren...? Te verwachten is dat beide landen bezwaar aantekenen tegen dit besluit. Noorwegen is door het oog van de naald gekropen. Vorig jaar was hun quotum voor de

jacht op Dwergvinvissen al fors gedaald (van 1690 naar 635); dit jaar lag er een voorstel van Australië om het aantal tot 300 te verlagen. Dat deze verlaging er niet doorkwam is te wijten aan de EEG-belangen in Noorse viswateren.

Sterk onder druk van Japan deed de Braziliaanse delegatie een poging om de walvisvaart voor na 1985 te behouden. Brazilië is één van de landen die geen bezwaar heeft aangetekend tegen het moratoriumbesluit, maar nu naar openingen zoekt om toch door te kunnen gaan met de jacht. Doordat de Braziliaanse jacht voornamelijk een Japanse aangelegenheid is, moet het Noorse voorstel voor Brazilië enigszins aangepast worden voordat dit land er mee uit de voeten kan.

Japan zelf wilde een quotum voor 400 Potvissen. De commissie stond dit echter niet toe. Of deze verwerping het leven van de Potvissen zal redden is allerm minst zeker: al twee jaar na het ingaan van het potvismoratorium, bejaagt Japan jaarlijks 400 Potvissen op de Stille Oceaan.

Op 22 juni 1984 werd er gedemonstreerd in Buenos Aires tegen Japan, Noorwegen en de USSR die zich niet wilden schikken naar het voorstel van de IWC.
Foto: Greenpeace.

Bryde's Walvis

Tot ieders afgrijzen jaagt Peru nog steeds op de sterk bedreigde Bryde's Walvis. Dit jaar sloegen de Peruanen alles: zij vroegen het dubbele aantal aan. Dit voorstel werd gelukkig tegengehouden. Het was echter niet mogelijk het quotum te verlagen zodat de Bryde's-populatie met 164 verminderd wordt het komende jaar. Volgens Greenpeace heeft Peru 164 walvissen tevéél toegewezen gekregen.

De Filippijnen zijn in overtreding gegaan. Greenpeace toonde aan dat dit land niet alleen teveel Bryde's Walvissen heeft gevangen, maar ook dat bij de jacht een fabrieksschip werd ingeschakeld. De jacht met fabrieksschepen is verboden, met uitzondering van de jacht op Dwergvinvissen in Antarcti-

ca. Voor de Filippijnen heeft dit geen andere gevolgen dan dat zij volgend jaar het tegendeel moeten bewijzen.

Toekomst voor de walvis?

Door de jaren heen zijn de quota voor de te doden walvissen flink verlaagd. Het komende seizoen zullen het er een kleine 7.000 zijn. Volgend jaar worden alle commerciële vangstquota nul.

Gezien de sfeer van deze vergadering zal dat niet betekenen dat er geen walvissen meer worden gevangen. Sancties op politiek niveau zullen de walvissen moeten redden. Of moeten wij wachten tot de walvis zo zeldzaam is, dat zelfs de gevoeligste apparatuur het dier nog niet kan vinden?

■ Lies Vedder, Greenpeace, postbus 11.026, 1001 GA Amsterdam.

Zie ook 'Greenpeace' jaargang 6, nummer 3, bladzijde 4.

Dolfijn aangespoeld

Op 10 september 1984 spoelde op het strand van Breskens een nog levende Dolfijn aan van ongeveer zeven meter lengte. De bemanning van de sleepboot Javazee heeft nog geprobeerd het dier naar open water te slepen. Bij aankomst in de haven van Breskens bleek het dier inmiddels te zijn gestorven. De dode Dolfijn is overgebracht naar het Rijksmuseum van Natuurlijke Historie te Leiden.

Brazilië wil meer Dwergvinvissen bejagen

Brazilië heeft officieel bezwaar aangetekend tegen het door de Internationale Walvisvaart Commissie (IWC) toegekende quotum voor Dwergvinvissen. De IWC heeft dit jaar voor de Dwergvinvissen op het Zuidelijk Halfrond een quotum vastgesteld voor 4224 dieren. Vorig jaar was dit een quotum voor 6655 Dwergvinvissen. Het quotum moet worden gedeeld door Japan, de Sowjet-Unie en Brazilië. Door bezwaar aan te tekenen geeft Brazilië aan zich niet te willen houden aan het voorgeschreven aantal.

Voor Greenpeace is het duidelijk dat Brazilië onder zeer sterke druk van Japan tot dit besluit is gekomen. Japan koopt al het walvisvlees van Brazilië en heeft dus direct belang bij deze houding.

Door deze stap van Brazilië hebben Japan en de Sowjet-Unie nog negentig dagen de tijd

om eveneens bezwaar aan te tekenen. Onder tussen kunnen zij hun walvisjacht-seizoen starten zonder zich aan de vangstlimieten te houden.

Het laatste nieuws: óók de Sowjet-Unie heeft bezwaar aangetekend tegen het verlaagde quotum voor de Dwergvinvissen...

Uit 'Greenpeace' jaargang 6, nummer 4 (1984).

Kikkerbilletjes

Volgens Europese autoriteiten is het niet bewezen dat de toename van de export van Kikkerbilletjes uit India en Bangladesh tot meer ziekten heeft geleid in deze landen.

Barbara Castle, die aan het hoofd staat van de Britse socialisten in het Europees Parlement, had de Commissie van de Europese Gemeenschappen gevraagd een onderzoek in te stellen naar de ecologische rol van kikkers bij de bestrijding van malaria en hersenvliesontsteking in deze landen. Europees commissaris, Wilhelm Haferkamp, belast met buitenlandse betrekkingen, verklaarde dat de 2.500 ton kikkerbilletjes die naar Europa werden uitgevoerd voor het grootste deel gekweekt werden.

De Europese Gemeenschap importeert per jaar zo'n 5.000 ton kikkerbilletjes en de vraag stijgt. In het recente verleden daalde de import vanuit India licht terwijl de import uit Bangladesh steeg, aldus de heer Haferkamp. Zie Eurofocus 38/84.